

1
2 FALLACY (aneb LOGICKÉ OMYLY, KLAMY A BLUDY) (seriál, pokračování č.2)

3 Stáhněte si druhé pokračování na.

4 <http://hurontaria.baf.cz/FALLACY/fallacy2.pdf>

5 Starší seriály najdete na:

6 <http://hurontaria.baf.cz/FAKE/fake.htm>

7 -----

8 "Fake news" jsou právě klamy a bludy - jsou to úmyslné lži, které se jejich autoři
9 snaží "ospravedlnit logikou". Razím zde pro tyto "přehmaty" nový název
10 ALOGIZMY, tedy něco, co sice zní logicky, ale v podstatě to logické není. Nu a
11 v této "kuchařce" jsou právě recepty na jednotlivé alogizmy, přesněji vzato
12 ukázky, jak je poznat. V celém seriálu jich bude 18 (jejich seznam je v díle 1),
13 v každém pokračování budou dvě (odrůdy jsou označeny přidaným písmenem) . . .

14 Nyní se tedy už budeme zabývat jednotlivými případy logických fejků. Jen jedno
15 upozornění: že je tvrzení

16 "logicky správné", to ještě neznamená, že je i "pravdivé" či naopak. Ale pokud
17 někdo používá ve svých tvrzeních

18 tyto alogizmy, patrně tím zakrývá, že to jsou fake news. Dnes tedy začínáme s
19 prvními dvěma alogizmy:

20

21 1) DVOJSMYSLNOST, ČI NEURČITOST (nesprávný výklad výrazu)

22 =====

23 1a) DŮRAZ (zpochybňuje nepřímo vaše tvrzení)

24 "Ale tak jsi to asi nemyslel, že . . ."

25

26 1b) NESOUVISLOST (špatný příklad)

27 "Žádný sem nesmí. Ani hasiči. " (hasiči jsou právě výjimka :-)

28

29 1c) DVA RŮZNÉ VÝZNAMY (pro stejné slovo)

30 "Široký nebyl žádný z nich." (široký postavou nebo pan Široký?)

31

32 1d) ODVOLÁNÍ NA VŠEOBECNÉ MÍNĚNÍ (falešná data či běžné omyly)

33 "Sedmdesát procent doktorů používá tuto zubní pastu." (i se zaokrouhlením :-)

34

35 1e) NESPRÁVNÉ SDRUŽOVÁNÍ (míchání dvou kategorií, které se nekryjí)

36 "Všichni žáci v této třídě musí být ignoranti!" (chybné zevšeobecňování)

37

38 1f) CHYBNÉ ROZDĚLENÍ ČI NAOPAK PŘIDĚLENÍ (vlastností skupiny dány všem

jednotlivcům)

34 "Ty jsi přece dělal pro Microsoft, tak mi můžeš opravit můj laptop, ne? "

35

36 1g) VÍCEVÝZNAMOVÁ SLOVA (často špatně používaná)

37 "Já to vnímám jako nesmysl. " - chyba, vnímá se pomocí smyslů (vjemů), ale
"chápe či myslí se " naopak jen mozkem (snad jen u politiků ne :-)

38

39

40 2) CHYBNÁ ANALOGIE, PŘIROVNÁNÍ

41 =====

42 2a) CHYBNÉ ČI NEPŘESNÉ SPOJOVÁNÍ (hodně používané u fejků)

43 "Nákaza se šíří rychleji tam, kde je hustší vzduch" (logicky nesprávné, i když
možná pravdivé)

44

45 2b) CHYBNÉ PŘIDĚLENÍ, (jen zdánlivě logické)

46 "Pochází z rodiny zápasníků, tak přece nemůže být slabý na nohy! " (míchání
genů při plození

47 naopak umožňuje dědit i opačné vlastnosti, nemluvě o tom, že nohy bez cvičení
zakrňují :-)

48

49 2c) FALEŠNÁ ANALOGIE

50 "Vojáci jsou přece také lidi, tak proč by na vojně nemohla vládnout demokracie?
" ("vojna" je

51 založena na poslušání rozkazů, ne na "vládě lidu" :-)

52 =====

53 Pozn.: U alogizmů jsem jejich rozdělení do kategorií převzal a přeložil ze stránky

54 "Changing Minds.org", ale překlad názvů a příklady jsou jen moje.

55 Jako i v jiných zdrojích, kategorie se zde překrývají a názvy se liší, ale naštěstí
název zde není tak důležitý.

56

57 (pokračování příště)

58

59

60